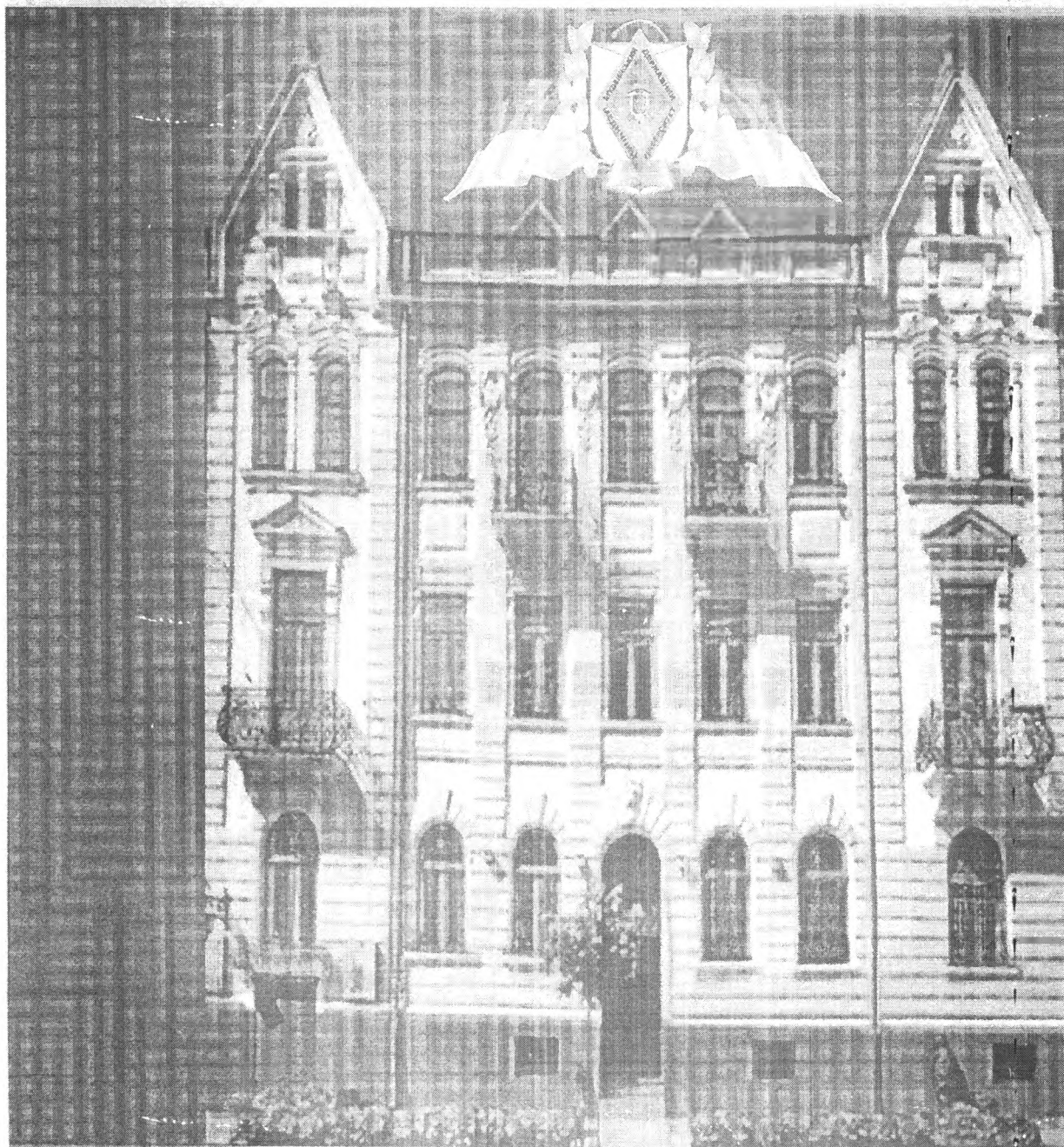

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО АНАТОМІВ, ГІСТОЛОГІВ, ЕМБРІОЛОГІВ
РАТОНОГРАФІВ АНАТОМІВ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ

Науково-практична інтернет-конференція з міжнародною участю

*Значення морфологічних наук
на сучасному етапі розвитку медицини*

26-27 листопада 2014 року

Чернівці

Дослідження проведено на 67 препаратах трупів плодів (від 4 до 10 місяців) та дев'яти новона-род-жених без зовнішніх ознак анатомічних відхилень або аномалій та без явних макроскопічних відхилень від нормальної будови шлунково-кишкового тракту методами макромікропрепарування, рентгенографії, морфометрії.

З віком плодів внутрішній рельєф прямої кишки (ПК) змінюється. У 4-5-місячних плодів поперечні та поздовжні складки слизової оболонки не виражені, у 6-місячних – починають виявлятися поперечні складки: верхня та середня, які заповнюють майже 1/3 просвіту кишки, нижня – майже не виражена. На початку 7-го місяця розвитку (плоди від 301,0 до 320,0 мм тім'яно-п'яткової довжини (ТПД)) рельєф внутрішньої поверхні ПК хвилястий. Всі поперечні складки слизової оболонки ПК виражені, найбільшою складкою, яка заповнює просвіт кишки на $\frac{1}{2}$, є середня. Наприкінці 7-го місяця розвитку (плоди від 321,0 до 350,0 мм ТПД) на внутрішній поверхні прямокишкової стінки виявляються як поперечні, так і поздовжні складки слизової оболонки. Майже 2/3 просвіту ампули ПК заповнює середня поперечна складка, меншою ($\frac{1}{2}$ просвіту кишки) є верхня, ще меншою – нижня. У пізніх (8-10-місячних) плодів та новонароджених ПК містить, як поперечні так і поздовжні складки, які чітко виявляються макроскопічно. Верхня та середня поперечні складки ПК найбільші, вони заповнюють просвіт кишки на 2/3 її діаметра, меншою є нижня (до $\frac{1}{2}$ просвіту). Поздовжні складки найбільше виражені в нижніх відділах кишки.

У перинатальному періоді онтогенезу відхідниково-прямокишкова лінія – межа між ампулою ПК та хірургічним відхідниковим каналом – маловиражена. З віком плодів збільшується кількість відхідникових стовпів: від 6-9 – у 7-місячних плодів до 7-10 – у 8-10-місячних плодів та новонароджених. Упродовж плодового та раннього неонатального періодах онтогенезу відхідникові пазухи маловиражені.

У 15% випадків у 8-10-місячних плодів (у 4% – упродовж перинатального періоду онтогенезу) виявлено варіант будови внутрішньої поверхні ПК, для якого характерно наявність чотирьох поперечних складок: верхньої, середньовверхньої, середньонижньої, нижньої. Верхня – розміщена у верхніх відділах ампули кишки зліва, дві середніх (верхня та нижня) – справа, на відстані одна від іншої до 12,0 мм, нижня – у нижніх відділах ампули кишки зліва. У цих випадках найбільшою поперечною складкою, яка заповнює $\frac{1}{2}$ просвіту кишки, є нижня.

УДК 611.018:572.7:611.018.13:616-007

В. О. Тихолаз

**МОРФОМЕТРИЧНІ ТА ГІСТОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОДВІЙНОГО
ЯДРА У ТОРАКООМФАЛОПАГА**

Кафедра анатомії людини

(науковий керівник – доктор медичних наук, професор Ю. Й. Гумінський)

Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

м. Вінниця, Україна

Актуальність. Рухові ядра починають візуалізуватись в стовбурі головного мозку починаючи з 8 тижня внутрішньоутробного розвитку. Межі подвійного ядра починають окреслюватися з 14 тижнів внутрішньоутробного розвитку. Структурна організація подвійного ядра у плодів з вадами розвитку вивчена і описана недостатньо, особливо з мальфармаціями, які не пов'язані з порушенням розвитку ЦНС.

Мета. Встановити особливості структури і морфометричні параметри подвійного ядра у торакоомфалопага з терміном гестації 18 тижнів внутрішньоутробного розвитку.

Матеріали та методи. Проведено морфогістологічне дослідження довгастого мозку сіамських близнюків жіночої статі з терміном гестації 18 тижнів внутрішньоутробного розвитку. Матеріал для дослідження був отриманий внаслідок переривання вагітності по медичним показанням. Отримані гістологічні препарати забарвлювали гематоксилін-еозином.

Результати дослідження. Під час дослідження встановлено, що подвійне ядро сіамських близнюків кулястої форми з чіткими контурами. Площа подвійного ядра у правого та лівого плода однакова і складає $0,05 \text{ мм}^2$. Власне ядро представлено комплексом нейронів, які перебувають на різних стадіях диференціювання. Більш диференційовані нейрони мають видовжену багатокутну форму, більшу кількість перикаріона і тигроїда та відносно великі розміри. Площа нейрона складає $474,1 \pm 13,2 \text{ мкм}^2$, його розміри – $16,1 \times 28,9 \text{ мкм}$. Ядро нейрона має розміри $9,7 \times 10,8 \text{ мкм}$, площа його складає – $127,4 \pm 3,6 \text{ мкм}^2$.

Висновки. Порівняно з іншими ядрами довгастого мозку у торакоомфалопага з терміном гестації 18 тижнів внутрішньоутробного розвитку подвійне ядро має чіткі контури. Нейрони, які його формують, мають найбільші розміри і ступінь диференціювання.

УДК 611.367.013

О. В. Цигикало

ЗАКОНОМІРНОСТІ МОРФОГЕНЕЗУ ТА ТОПОГРАФІЇ ПОЗАПЕЧІНКОВИХ ЖОВЧНИХ ПРОТОК У РАНЬОМУ ПЕРІОДІ ОНТОГЕНЕЗУ ЛЮДИНИ

Кафедра анатомії, топографічної анатомії та оперативної хірургії

(науковий керівник – доктор медичних наук, професор Ю. Т. Ахтемійчук

Буковинський державний медичний університет

м. Чернівці, Україна

Актуальність. Вивчення топографоанатомічних особливостей позапечінкових жовчних проток (ПЖП), закономірностей динаміки їхніх вікових змін залежно від статі і соматотипу організму є актуальним завданням морфологічної науки (Дикалюк В. С., 2011; Школьніков В. С., 2012; Ахтемійчук Ю. Т., 2013). Систематизовані дані щодо індивідуалізації норми, особливостей динаміки просторово-часових змін морфологічних